СТОРІНКА 8. НАШ ПОСТУП

ЛІТНІ ФЕРИЇ

ПЕРЕДІТЕ СВОЇ ПОДОРОЖ ЖЕЛІЗНИЦЕЮ

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Спеціяльно Знижені Ціни---Найнизші за всі Роки

ПРОГУЛЬКИ ДО ПОБЕРЕЖЖЯ ТИХОГО ОКЕАНУ

ПОЇЗДКА ДО ОСТАНИ В ПАМЯТИ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. [illegible] БІЛЕТИ НА ПРОДАЖІ [illegible] ДО 30 вересня. ДОБРІ ДО ПОВОРОТУ до 31 Жовтня.

ДО СХІДНОЇ КАНАДИ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

[illegible] Час повороту 31 Жовтня.

КРУЖНА ПОЇЗДКА

[illegible] ПОВОРОТНИЙ ЧАС 31 Жовтня.

ОДУШЕВЛЯЙТЕСЬ ФЕРІЯМИ ДОДАТКОВИМИ ЗДОРОВЛЯ В БОНГЕЛОВ КЕМПАХ

[illegible] "TRANS-CANADA LIMITED" [illegible]

[illegible]

CANADIAN PACIFIC

Австрійська Соціяльна Демократія по Революції Австрії в 1918 році.

(Докінчення зі сторони 2-ої.)

[illegible]

КОЛИ НАРІД МАЄ СВІЙ РОЗУМ І СВОЮ ДУШУ?

[illegible]

[illegible] UKRAINIAN MISSION 2507 Brentwood Road Washington, D. C.

НА ПРОДАЖ—ФАРМ [illegible] ЦІНАЛ $1,300 [illegible]

Чому не Переконатись!

ТАКЕ МІСЦЕ ПОЖ ІДЕТЬ! НЕ ВСЕ ЗОЛОТО ЩО БЛИЩИТЬ. КУПІШ НЕ КУПІШ ТОРГУВА ТИ МОЖНА [illegible] В. ЯСЕНЧУК, БЕЛЛІС

НЕ МАРНУЙТЕ СВОЄЇ ПРАЦІ!

[illegible] Т. І. МАТИЧУК БЕЛІС, АЛЬБЕРТА

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

на всякі європейські лінії до і з [illegible] ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ ЄВРОПИ [illegible] АЛЬБЕРТА

21 Марта почалась Весна

[illegible]

Ви будете вповні вдоволені з нашої роботи

[illegible]

THE EXPERT TAILORS

[illegible] Jasper Ave. [illegible] Edmonton, Alta. Л. ПРОНЮК, Власник.

Др. Булавин

СПЕЦІЯЛІСТ В ХИРУРГІЇ І ЖІНОЧИХ СЛАБОСТЯХ

[illegible] "ЕКС-РЕЙ" [illegible]

Телефон 2009

10011 Jasper Ave. Edmonton.

Українці Альберти

[illegible]

DAWSON & DARLING

[illegible] Ю. Шкварок М. А

EMPIRE BLOCK, [illegible]

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ

ПРОДАЄМО [illegible] СПРОВАДЖУЄ [illegible] ПОСИЛАЄМО [illegible] ВИРОБЛЯЄМО [illegible] ВИДАЄМО [illegible] ВИПЛАЧУЄМО [illegible]

DOMINION COLONIZATION CO. [illegible] EDMONTON, ALTA.

ПОЗІР

[illegible] АКТУАЛЬНІ ДОЛЯРИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ до СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ [illegible]

CANADIAN NATIONAL EXPRESS Co.

Прикрашуйте свої хати гарними образами!

[illegible] ТРИ ГУЦУЛКИ І ГУЦУЛ НА ТІМ НАРОЙСЬКОГО ПРАЗНИКА. КРІМ ТОГО: КЛІПОРОБ ЗА ПЛУГОМ (ФАРМЕР) РОБОТА В КУЗНИ ПИЛЬНА ЧИТАЧКА [illegible]

K. Leszczynskyj

Wien XVIII Martinstrasse 13. EUROPE. AUSTRIA

Др. ІВАН ОРОБКО [illegible] EDMONTON ALTA

ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЄ В СМОКІ ЛЕЙК [illegible]

Ширіть „Наш Поступ"

Памятайте що

Канадийсько-Українська Друкарня, виконує як в мовах українській так англійській всякі друкарські роботи, почавши від малої візитівки до найбільших оголошень. СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ

Листові папери, Коверти, Візитівки, Товариські Статути, Членські Грамоти, Книжки, Циркулярі, Оголошення, Запрошення весільні

УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ, СЕКРЕТАРІ ШКІЛЬНІ І МУНІЦІПАЛЬНІ!

Канадийсько-Українська друкарня виконує всякі потрібні канцелярійні друки як: „Assessment Notice", „Tax Notice" і т. п., друки потрібні секретарям.

Замовлення з Провінції виконуємо скоро і точно.

The Canadian-Ukrainian Printing Co.

10036—98TH STREET EDMONTON, ALTA.

Наш Поступ

NASH POSTUP--OUR PROGRESS

Просьвітно-економічна Часопись для Українського Народа в Альберті.

ЧИСЛО 19, РІК I. ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА, 2-го ЖОВТНЯ, 1923. EDMONTON, ALBERTA, OCTOBER 2nd, 1923. VOL. I. No. 19.

Людендорф Помагає Соціялістам в Баварській Революції

З Мюнхен доносять, що там прибув Др. Фон Кар, військовий диктатор з свійовими силами війська [illegible]

На чолі революційного руху в Баварії є Адольф Гітлер, провідник народних соціялістів, якому як доносять дальше, помагає також генерал Людендорф, бувший шеф штабу фон Гінденбурга.

[illegible]

Шахтарі демонструють

[illegible]

Князь Валії Вже Поїхав до Дому

Князь Валії ("Принц оф Вейлс") який перед двома тижнями прибув до Канади щоби як присе після "відпочати" [illegible]

[illegible]

АЛЬБЕРТА БУДЕ ВІДСИЛАТИ ВУГЛЯ ДО ОНТЕРІЇ

[illegible]

Іміграція до Злучених Держав за Один Рік

Іміграційне Бюро у Вашингтоні оголосило тепер статистику чужинців, які прибули до Злучених Держав протягом так званого фіскального року від 1-го липня 1922 до 30-го червня 1923. З того обчислення пригадують, що у згаданому році прибуло до Америки 522,919 імігрантів, 150,487 чужинців, [illegible] 308,471 американських горожан. 20,619 чужинцям не позволено війти до Злучених Держав і завернено їх до краю, відки вони приїхали. [illegible] Америку 81,619 імігрантів та 119,136 чужинців, які находились тут на відвідинах, а 270,601 американських горожан виїхало в подорож за границі сего краю. Кромі того 3,661 чужинців депортовано [illegible]

Найбільше імігрантів, бо около 117,000 прибуло сюди з Канади, далі приблизно 64,000 з Мексика, понад 61,000 з Великої Британії, а то Англії, Ірляндії, Шкотії і Вельсу разом. Далі понад 48,000 з Німеччини, 46,000 з Італії та [illegible]

[illegible]

Світ Зачинає Хорувати на Диктатуру

Політичні події на європейських континенті за послідних кілька місяців вказують, що переживаємо тепер часи, в яких творяться нові ера диктатури [illegible]

[illegible]

АМЕРИКАНЦІ ЛИШИЛИ В ЄВРОПІ 300 МІЛІОНІВ

[illegible]

ОКОЛО СОТНІ НАРОДА ЗГИНУЛО В КАТАСТРОФІ

[illegible]

Українець в Смокі Лейк Забитий на Танці

З Смоки Лейк, Альта., доносять що минулої суботи, 29-го вересня занесено там до місцевого шпиталю Дмитра Іллюка в розбитою головою, де він слідуючого дня помер.

[illegible]

ЯК ОПЛАЧУЄСЬ ГОВЕРМЕНСЬКА КОНТРОЛЯ

ВІКТОРІЯ, Б.К. 27 вересня.— [illegible]

ЯПОНЦІ НЕ ХОТЯТЬ ПОМОЧИ ВІД КОМІСАРІВ

Вашингтон.— Японський амбасадор у Вашингтоні видав недавно заяву такого змісту:

[illegible]

ЯКЕ ЇХАЛО ТАКЕ ЗДИБАЛО

З Берліна доносять, що фінансовий комісар Совітської Росії [illegible]

[illegible]

Кажуть, що Гвіт Пул Зачне Функціонувати Сего Тижня

З Вінніпегу доносять, що члени комітету Гвіт Пулу [illegible]

[illegible]

ГІШПАНСЬКИЙ ДИКТАТОР АРЕШТУЄ БУВ. МІНІСТРІВ

Барцельона.— Провідник гішпанських фашистів генерал Рівера приказав арештувати усіх міністрів бувшого гішпанського правительства. [illegible]

[illegible]

Конференція Почала Свої Наради

Вчера отворилась перша сесія імперіяльної конференції в Лондоні, [illegible]

[illegible]

ВІСІМ МІЛІОНІВ НА ПОМІЧ ЖЕРТВАМ ЗЕМЛЕТРУСУ

Вашингтон.— Президент Кулідж видав заяву до населення Злучених Держав [illegible]

[illegible]

Наш Поступ

Український дво-тижневик, присвячений просвітно культурним справам українського народа в Альберті.

Виходить в перший вівторок по 1-вім і по 15-тім в місяці.

Під редакцією Г. Тесленкосьового.

Видає: Канадійсько-Українська Друкарська Спілка 10336—96-та улиця, Едмонтон, Альберта.

Передплата виносить $1.00 річно.

Рукописей дописів які були поміщені в "Нашім Поступі" редакція назад не звертає нікому. Непоміщені дописи звертаєся на надісланням 3-центової поштової марки.

За оголошення поміщувані в „Нашім Поступі" редакція не відповідає.

Our Progress

Ukrainian Semi-monthly

Published on first Tuesday after the 1st and first Tuesday after 15th.

By The Canadian-Ukrainian Printing Co.

10336—96th Street Edmonton, Alberta.

ADVERTISING RATES WILL BE FURNISHED ON APPLICATION

ADDRESS:

OUR PROGRESS

10336—96TH STREET EDMONTON, ALBERTA

СУД НАД ПРОГІБІЦІЄЮ

Перед альбертійськими горожанами зближаєся час, коли вони будуть мусіли своїми голосами рішити дуже важну справу, справу, яка є великої ваги не тільки для їх самих але й для грядущих поколінь.

Сею важною справою є референдум—голосування 5-го листопада над питанням, чи в Альберті має остати теперішній "Лікор Акт" инакше званий "прогібіція", чи масси його усунути а на його місце має бути заведена темперанська продаж і контроля горячих напитків.

Звісно всім, що теперішній прогібіційний закон в Альберті вийшов в життє не дуже давно, бо тільки перед сімома роками й кождий памятає ще той час, коли в 1915 році горожани так само вирішували питання, яке тоді їм поставлене було, а іменно: чи мали остатися в Альберті бари чи мало війти в життє прогібіція. Більшість голосів тоді вийшла за прогібіцією і наслідком того в Альберті заведено "прогібіцію".

Голосування тоді було рішене на домагання частини виборців, які за старанням "Соціал Сервіс Комісії" підписали петицію, щоби питання се було піддане під голосування всіх виборців, а сам в самій кампанії та організація "Соціал Сервіс Комісія" домагала всіх стараний і зусиль, щоби більшість голосів була віддана за прогібіцією. І рівночасно вийшло по стороні прогібіціоністів. Народ голосував за прогібіцією, бо вірив, що вона занобігатиме лиху, яке затворює вітчина.

Та прогібіція в теорії, дійсно виглядала на папері на дійну реформу, що за нею промовляло богато даних, але коли вона вийшла в практичне життя, коли ми мали нагоду заглянути її ближе в зуби, то з неї масово виходили сто разів гірші чим з-за разів публичної продажи напитків. Прогібіція не тільки що не вилічила від пиятики старих віників, а наробила цілий намір з малих дітей. Нині се не тайна, що по фармах, по всяких забавах підростки не тільки хлопці але й дівчата пють самогонку, коли з-за старого закону хлопець не міг був дістати горівки коли йому не було скінчених 21 років. ані не міг зайти до бару.

Коли з-за старого закону були готелі і склади лайсенсовані, то уряд з лайсенсів мав доходи й мав контролю над готелями чи складами; були порегульовані години продажи, але з-за теперішньої прогібіції повстало богато таких тайних кор де горівка продаєсь і веться днями й ночами, водіями й святами а по фармах в деяких околицях майже на кождій сесції землі є одна гуральня.

Що самий прогібіційний закон по сім-літній практиці оказався нічим иншим тільки здоровенним "гумбугом", на се мабуть не треба наводити богато примірів і доказів. Постарчить переглянути судові архіви вілько за 7 літ в "полис" кортах засуджено за пиятство людей, а переконаємось, що прогібіція є нічим тільки "гумбугом".

І тому, що прогібіційний закон в практиці оказався не тільки неполішаючим людство а далеко більше згіршаючим, люди які свідомі того, що теперішній закон веде до чимраз більшого згіршення з'організували так звану Лігу Уміркованости і зібрали підписи виборців горожан з домаганнями, щоби правительство рішило голосування з віш нарід по гіркім досвіді й розчарованням на прогібіції міг-бесідою голосами показати її так як належить поставити її на ноги.

Очевидно правительству отримавши петицію з так численними підписами (около 50,000) не лишалось нічо иншого як рішити голосування й призначено на се день 5-го листопада.

І саме тепер над рішенням тої справи ведеся завзята кампанія двох сторонництв—прогібіціоністів і уміркованців.

Прогібіціоністи, ті старі приятелі "реформи" хоч бачать й на власні очи що їх реформа не преформувала народа а ще гірше попсувала, щоби не признати собі невдачи з своєю прогібіцією й не показати того підбитого ока від поличника якого взяли від "прогібіції", стараються всіми способами одурити ще раз нарід "прогібіцією". Уміркованці хочуть, щоби продаж пива й острих напитків була під контролею правительства, що дасть правительству значні доходи й в міру того будуть зменшені податки, не буде потреби удержувати череди детективів, а тим самим занобіжиться марнуванню й життя тисячних мужчин, та розпіяченню молодого покоління.

Розуміється перед судом народа є тепер прогібіція, а не модераціє.

Модераціоністи виступають з своїми предложеннями отверто й без фарисейства. Хочуть щоби закон про продаж напитків був законом таким який має приспособитись до життя, а не фарисейський, яким оказався прогібіційний закон, що натворив більше злочину чим добра; а місто знищити пянство, поробив пяниць з малих дітей, натворив шпіонів і денунціяторів, поробив з чесних людей злодіїв і криміналістів, та брехунів. (бо кождий чоловік, що хоче дістати "прескрипцію" мусить брехати що він "хорий") і пр. пр. Із не місце кінця.

Кампанія теперішня, се судове переслухання над прогібіцією оскаржено за її злочини супроти волі і свободи народа а 5-го листопада нарід має дати свій вирок.

Який буде вирок, се буде залежати від того, скільки в народа є здорового розуму і чи наші дивитися правді просто в очи та вийти з-під самої прогібіції, видасть такий вирок на який вона собі заслужила.

Буде нарід судити здоровим розумом то рішає прогібіційний закон на світових голосуючи за точкою "D" гувернментської контролі, а буде йти за кличами різних реформаторів й сентименталістів то лишить той закон прогібіційний на дальшу гибель й забезпеченне самого себе й свого покоління.

УКРАЇНІЗАЦІЯ..

Дуже богато тепер читаємо в "українських" большевицьких газетах про те, що так на Україні український уряд зачинає заводити українізацію, тобто: мають Українців говорити по українськи... Пранебувала благодать! Московські большевики українізують українців..

Ся "українізація" так припала большевицьким шкідливим до серця, що вони в радости мало зі шкіри не вискочуть, а їх газети аж тріщать від "українізації". Можна, дивиться, люди добрі, що що вам пряди про якусь самостійність України наше "пролетарські" комісарі вам дають більше як ти хочете. На тыле не забороняють говорити українською мовою, а прямо силують до неї..!

Але кого вони українізують? Селян? Ні! Селяне давно зукраїнізовані і в тім ціле лихо для комісарів, що українські селяне зукраїнізовані. Через три роки старалися комісарі на Україні з'огидити українську мову називаючи її петлюрівською, халдеївською й контрреволюційною, а коли та проба не доносила, коли український мужик не позволив потоптати свою мову, комісарики мусіли погодитися з тим фактом, що як годи в ряді не ковернуть, так нужником не відберуть його рідної мови. І тепер українізують московських комісарів. "Українізувати" тих мефідів треба московським комісарам не тому, щоби в них вменити українство, а тому, щоби вони могли сильніше вкластися в українську кров.

—Доки комісарі на Україні не "українізовані" доти український мужик дивиться на них як на чужих, які різно відрізняються від мужика й не дають до нього приступу—получили собі большевицькі гофрати з Москви й тому на "гвалт" "українізують" комісарів з двох причин: по перше, щоби в несвідомих елементах викликати до себе прихильний настрій, а по друге, щоби та "українізація" була переведена так як комісарам треба. Щоби сі "поукраїнізовані" московські урядники майже по українськи говорити, могли українізувати Україну в московське болото! Се по простому пояснюючи, ті "українізовані" комісарі мають виконати ту службу, що колись в своїй шкірі. Так щиро як він має бути українська мова, а під нею чужих не мігби побачити їх дійсного ворожого обличча.

Радуватися українському народови є чого "українізації" нема чого.

Скільки з тої "українізації" можемо народови буде користи, як в Канаді масово дуже докладний образ з різних ліків і протестантських пріжерів, які помучували наших мали на те, щоби лекше затягати наш нарід до своїх кошар.

Для такої самої роботи на Україні, "українізують" большевики своїх чиновників.

Самі навіть большевицьких комісарів, щоби на Україні московські босяки говорили, читали і писали по українськи можуть викликати певного рода радість у тих Українців, що за миску сочевиці підуть московським большевикам на службу, але дійсні Українці по бажають свободної України як від московських червоних імперіялістів так польських нахабників, та ним благородно не тішуться.

Ми знаємо таких "українізованих" Українців, що родились під українською стріхою, жили українським хлібом, говорять, читають і пишуть—навіть "газети"—українською мовою але тільки на те, щоби з українського робітника зробити московський погній.

Жертви Совітської Брутальности на Україні.

"На Україні влада в руках селян і робітників". "На Україні есть руський уряда!" "Пролетаріят вільний, ніхто не "виявляє" від ним ведти він...". "Робітничий уряд скликує американську вимогу!" "Радянські республіки не потребують жадної посторонньої допомоги!" "Населення само і одному свої владі!"

Такі як до оперізані кудиз вийшли чуткою в так званій "робітничий" пресі, яка вичитується на українська, говорить по російськи і в безвідповідність кричить: "Слава, слава, совітському большевицькому урядові неділимої великої Росії!"

Україні від опікування кремлю совітського російського уряду, звертається як в бога за дверима. Всі відповілі і вислані, тільки... діти вирунуть в гробу, кидіють і пропадають.

На днях американський Жидівський Ратунковий Комітет оголосив відомлення своїх представників, котрі, що вже очевидно з України, не розумили такуче з голоду населення. Повернули не тому, що там просто голод і розувати вілого не треба, але тому, що їх засоби вичерпались і вже потребуючих богато, так мена чим помагати.

Числа і факти в тому звідомленні страшні. Кров стинається в жилах коли читаєте їх.

Бездомних дітей на Україні, на звідомлення Жидівського Ратункового Комітету, є адже вілько 165 тисяч з наймолодших! Ті нещасні бурлаки, без всякої опіки, блукаються юрбами село від села, місто від міста. Босі, нагі, хворі, голодні! Се-жертви війни, погромів, бандитизму, голоду і московського уряду. В самих тільки Одесі і Миколаєві, начисляють тих нещасних дітей понад 115 тисяч. Люди знають вони так що наибербують або вмирають. Спасти від голоду небом. А що буде в зимі?

Дальше говорить представитель згаданого жидівського комітету, що на Україні є 300 тисяч дівчат малолітніх у віці нижче 12 літ. Вони, хорі на венеричні недуги, голодні, нагі і босі, матері-діти, з малими немовлятами на руках, тоже в жалюгідному стані, то вже не жертви війни і не жертви голоду, а жертви "культурного" совітського уряду!

Коли той сам уряд, котрий витрачує великі суми на боротьбу з "Пехлеровщиною", на пропаганду комунізму поза границі, на "розбудовання села" не може зарадити щоби повирх півтора мільйона дітей не гинули, не вмирали, то не є людей уряд, але двійко пограбителів!

Той "уряд" лакається навіть міліції українських наших тільки висловами: 300 тисяч матерів-дітей у віці нижче 13 літ, заражених венеричними недугами. Півтора мільйона дітей-бурлак, тоже хорих на різні не наслідки й венеричні недуги. Її числа говорять найвимовніше, яку світлу будучину запорожено. поневолених московськими большевиками українських народ!

Американська Ратункова Адміністрація Гувера, оголосила, що на ослабні від російського большевизму, на кормигнее голод промучених. За українських дітей забула. Чи загаль на них і українська еміграція в Америці? Послідня катастрофа наслідком землетрусу в Японії страшна. Але ужасніше серед яких пропадуться жиючи нещасні українськими дітьми під совітською владою на Україні, ще страшніші.

Газета "Ди Ню Йорк Кол" в редакційній статті у випуску з 6-го вересня с. р. пише ось як:

"Чоловік не може контролювати сили природи, але світ має досить засобів врятовувати, окружаючих мільйони дітей на Україні, та до яких. Не дізнати природи, але розбить людей, імперіялізм повернув звірото ніж не звичних дітей у нещасний стан. Що що нас болить недаля Японців, і ми їх зберігаємо, то не забувайте й за жертви людської брутальности і освідомости в околах і степах України".

На останку треба сконстатувати сумний факт, що поому як чужинці мусять вказувати на світа, о потім для вигибаючих українських дітей, так, як в 1921 р. чужинці розкрили перед світом, що на Україні страшний голод.

"Робітничий уряд" в Росії і "робітнича преса" в Америці мовчать, ніби води в рот набрали.

"Народна Воля".

Др. В. ФЕРСТЕР

Школа Мовчання

Одним з найліпших засобів виховання до самопанування є безупинне вправлювання мовчання. Що за велике значіння має в старовині мало мовчання ясно засвідчено для духового скріплення чоловіка, показують приміром Пітагорейців, які своїм учеником накладали пітагорейський пробний час мовчання. Се мало вони не тільки тому, що мовчання є місцем відпочинку для думання, але ради сього, що воно найчастіше й найбільше рішуча вправа в самоопануванні, у володінні духа над силою прикуп і перешкод. Першим сильним поривом на всі зовнішні зачіпки й виступи відбувається при помочі голосових завдань; тут допомагається перемогти задуманням спокійно й розпрацюванню організму. Тому мовчання найлучша перевага духа над натуральним поспішанням—мовчання починаючи усного наповнення під могучої влади зовнішнього світа. Чоловік учиться, не говорити під впливом усіх зовнішніх побуджень, але учиться робити свою мову слугою найглибшої, найвищої самоспостереження. Сей виховний і всесвітовий вплив мовчання має на очі Тома Кемпійський, коли каже: "Мовчання уст—великий засіб, дійти до спокою серця".

Початковий на сього, щоби привчитися спокійно противний думці й мусіти з новими інтересом на її глибоким особистим різним причинам, значіть того, щоби зараз чіпати й вилювати. Тільки хто коротких другого сказано, може виступати проти нього так, щоби видіти її переконання. Якщо се запасне можливо без вирази в предметово сполученню вислухання другого? Переконуюча тільки сьогоднішня причина кого як переконати справедливо предметово спокійно. Або може переношає другий нас? Хто не може прислухуватися, щоб не відповісти зараз, той не позначається вільним від своєї власної душевної дивності й поразливості. Не рідко допомогти такого мовчання до переконання, що маємо до діла з людьми, яким бракує певних боків як тонкого досвіду, без котрих навіть найбільш переконуюча промова стає безцільною. Часто в мовчанню вкладаємо приходимо до відношення, що тут діло в пробачання, і з яких тільки можний прикладу, в котрому аргумент, змічить уперто. А наразі: дуже часто стрічаємо балакунів, яких робить погану відповідь тільки не більше зрушання; їх самою може виховувати до належної самооцінки, коли не аддати до освячення може справе для них, але вічливе мовчання.

Треба особливо сильно виправляться в тому, що належно дискретно, себто в повному мовчанню про тайни, що їх повірено нам, або про факти, що дійшли до нашого відома тільки на основі особливого довіря, знання яких може других зависти в клопіт, або навіть наповодити й поставити їх у фальшивому світлі. Се вільна вихованість, що масно інстинктово безпечне довіря до правдиво дискретних людей, бо тут бачимо злодію-ладу з найтаємних спроб на правдиву самодісципліну. Загальна балачливість, бажання стати інтересним, посмотерь деколи веде нас надто легко до видачі речей, що не належить вільно до нашого життя. Задля веселої гутірки вкидано серця в руїнуючо долю богатьох. Почти говорено про такого чоловіка: "Недобре з ним починати". Воно приводе й нас глибину думку: Треба прийняти, що такий чоловік не має взагалі поважний, внутрішньої відповідальности, мімої якіщої влади супроти себе самого, мімого опору проти примани й нагоди. Зависть взвісно з малого на велике, бо знаємо, як саме дуже в моральному питанні спочиває все велике на мінімому славоволенію з малому. Самопанування до "достойного зберігання" починається мовчанням.

Тому з першу кожна собі наказати й її приговорити, коли не йдемо на тільки на приятелю мовчати, не нам повірюють якусь тайну, але раз із вироблює мовчання вільну занечищено дозвіл невинну, що горять на душі. Те повередуське бути здержливим в увагах про особисте справи немічних близьких. Для моментальних в мужеськости мало не причинюється так до витворення та укріплення мужеської достойности, як спірливе ведення війни проти тому безпущости. Так само немає нічого потрібніщого й кращого для глибшої зміцности, як вимову безцінних знарядів в царства настанови й любови.

Зрештою не тільки мовчання, але також в нутра вкладуть могучі свобучок до необережних бесід. Вона рівночасно визначні нагоди самодісципліни. До таких спонук належать досвіжень детину і комору, що вилеть з життєвої витягливни, злоби, свідомости й безглядної умови, і наводять нас дуже часто сказати щось, що осуджує наше ліпше сумління. Вправа в замовчуванню дотепних нагадки і вішечних маловмань є великі тяжкою але плідною змаганню волі і тим спасенної для нашого цілого характеру, чим більше свідомо вибореного хоробро мовчання, щоби ближне розглянути наш дотеп; тоді побачимо, кільки бажання, виниснити себе, а понимити другого, кільки конечности й кільки пустоти скривається, на жаль, поза великими дотепами, кільки нетактовного сполучання схованого сил робом у нас і других. А під кінець, кільки застрашаючої брутальности й глупу виявляється в сміху слухачів—так, що я направляє поміркованому вдовбечення нераз говорено: О, колиб я був таки промовчав—трачі мовчав благословилась зачинені уста!

Висока школа мовчання—як бачите наведення ладна мовити волі й любови, що після спущення для правдиво життєдайного говорення в часу!

МИХАЛЕНКО Г.

АВТОНОМІСТАМ В АЛЬБОМ

Тільки замовкнули гармати,
Ще рана не заліччала зброї...
Ще не вернув стрільць до хати,
Ще свіжі могили героїв
Кволій мураву не вкрились...
А ви... не вже спорідились
Ще там за границями Поділля
Не один кріс ще на наготу,
Ще в таборах на вогнетілля
Жде слави й гордощів народу.
Ще всі кричуть:" З Ляхами до бою"!
А ви... не хочете спокою.
Ще тим в краю донесуть кайдани,
Ще торни народам пробиті,
Ще теплу кров точать із рани
Хижий орел—той Лях неситий...
Дух пімсти жде лише нагоди,
А ви... готовитесь до згоди.
До згоди? З ким?! Пани з Варшави
Про нас, рабів, не хочуть чути...
А хоби й так, чи ті кровані
Їх руки ви могли б стиснути?
О, схаменіться!—Бо проклоном
Убе вас перід наче громом.
Куди ви йдете? Таж між нами
Пропасть лягла непрохідна.
Чи згоди робів із панами
На світі є коли можлива?
І Ви з лицем без стиду краски
Плете хибрати в них ласки?
Ідіть! Дадуть вам! Бодай тільки...
А може... бо наша ласка...
От погля хліборобні Ільків—
Капіталіст церковний в Варшаві.
Лиш наша нам перестороги:
Тровтіть! Щаслива вам дорога!

ЦІКА.

Про Виховання Дітей

Найбільшим скарбом для родини—є добре виховані діти. Такі не лишень що потіхою і відрадою для своїх родичів,—вони є рівночасно й живим приміром добра для инших дітей, а відтак стаються й достойними членами суспільности.

Але добре виховати дітей не так легко, як би се декому на перший погляд видавалось. Не дармо-ж і народна пословиця каже, що: "діти носить, то намісь гнозити"! І справді—діти виховати не кождий потрафить; а хто береться за виховання, сей мусить в сю справу вкладати чимало труду й знання. Він мусить бути приготований на різні невдачі й перешкоди, супроти яких треба йому удержатись в терпеливість, витревалість і постійне прямування до що раз ліпшого.

Справа виховання дітей і взагалі є превеликою. Та, на жаль, теперішнє виховання не є ще таке, яким би воно повинно бути. Воно має в собі премного хиб, які доконче треба виправити, а виступити средствами, при помочі яких треба стремити до повного найліпших і найкорисніших насліддів.

Виховання є двояко рода: фізичне і моральне. Перше відносить ся до тіла, друге до душі. Про фізичне виховання ми не станемо тут говорити, а займемось рішительно питанням; як саме треба морально виховувати дітей, щоби вони були приміром всіляких чеснот та добрих примірів для загалу, а відтак стали і добрими та примірними членами суспільности.

Від перших хвилин життя, дбають родичі про фізичне виховання свойого немовляти, піклуються головно його здоровлем і добрим розвоєм тіла. Се дуже гарна прикмета всіх родичів; але рівночасно мусимо тут звернути увагу і на се обставину, що родичі, головно бідніші, дбають лишень і то майже виключно про фізичне виховання своїх дітей і забезпечення їх гарної безжурної будучини,—але на моральне їх виховання майже не звертають уваги, або його не відповідно ведуть. А так бути не повинно; виховання фізичне доперва тоді буде добре і користне в наслідках, коли ми його злучимо з добрим і ховнимим вихованням моральним. Тому-ж то від першої молодости дитини, а саме від часу коли дитина стане сама приглядати ся світові, пізнавати членів родини і вимовляти перші слова,—треба звернути увагу на її моральне виховання, на правильний розвій її ума. Се найважнійший час, бо тоді класне закладають підвалини, на яких опиратися ме ціле виховання. А підвалини—се річ найважнійша найтаранійша і найсильнійша будівля з часом показатися, як від неї й залежно зразу кріпких і тривких підвалин. Так і з вихованням дітей: коли основа виховання від перших її хвилин буде тривка, то і дальше виховання станеться з нього легким, а наслідки загального образування будуть найкориснійші.

Вже в дуже молоденькому віці, бо звичайно по скінченню першого року життя (а часом й швидше) можна завважити у дитини всілякі прикмети душі. По й рухах і вчинках можна завважити вправді продажі гніву, негодовлення, то що. Родичі, бачучи се, не звертають на сі прояви уваги, хоча власне такі прояви і є початком лиха, яке пізнійше так трудно, або й зовсім не дається викорінити.

Дитина росте. Вона вже стала ходити, говорити і розуміти все, що до неї хто говорить; вона вже знає—хоча й неясно відчуваючи що добре, а що лихе. Тоді то родичі мусять дуже добре уважати на кождий рух і кожде слово своєї дитини. Мало сього; родичі повинні перемагати кожду думку, котрої дамір дитини, та завдатись заздалегідь дитині.

Що не вчить, коли дитина є змалиш; але треба докладувати, щоби се лиха вдача не вироджалась в дальшу шкідливість, а особливо не ставала прикметою допучливости кожда. Коли дитина до пяти шести літ є неслухняна, вчепившись, приходить і т. и.—родичі звичайно не звертають на се уваги, а потішаються лише тим, що "дитина ще маленька, дурненька, малій вона відросте, тоді і набереться розуму". Хто так думає, сей дуже ошукається; бо як дитина змалку до чогось привикне, то опісля годі її уже від того відвчити і відзвичаїти. Недармо-ж і народна пословиця каже, що: "чим горщик накипить, тим його опісля й чути".

Отже від часу першої свідомости дитини треба її вже як слід виховувати і не занедбувати найменшої нагоди до навчання її добру.

Заповідженість родичів, які в першій мірі старається виховати своїх дітей фізично (значиться придбати кріпких і здорових одиниць для суспільности) і придбати їм як найбільше добра матеріального,—може лише познали. Але знова з другої сторони—найбільшого богатства не принесуть хісна одиниці але виховавшій, яка вільно і кільки не буде хіснована. Виховання отже має бути загальне, в цілості його повинно бути: придбати суспільности людий здорових, сильних, чесних, мудрих і хосенних для загалу,—людий таких, яким би добре жилось серед загалу, а загалови з ними.

Хто хоче дітей добре виховати, передовсім мусить бути сам добре вихований і розумітися на вихованню. Уміність виховання—се не обт нас мусить: її набути можна лише безнинним вправою. Добре виховання являється ще й тим гріхом, що йому стають на перешкоді різноманітні вимоги. Тому то можний виховуючий повинен дбати про се, щоби його праці над вихованням дітей ніхто не нівечив, або навіть не вводив в працю свою шкоду.

Добре виховання дітей залежить в першій мірі від поводу родини. В родиній хаті дитина у перше побачила світ; ощо тая простая, спішне найбільше свої "їбування", рідну; вчиться говорити і пізнавати що добре, а що лихе. Треба отже від тої пори подбати про се, щоби та дитина привчувалась лише добру, а про лихе, щоби навіть і не чула. Родичі і вся родина мусять уважати на кождий свій рух, кожде своє слово і поведення—і тим чином ставати як найліпшими приміром для дитини. В кождій родині повинна царити любов та згода. А треба тут мати на увазі, що найвимогутнійшим і найхосеннійшим середством у вихованню є добрий примір. Ні одна дитина не родиться лихою і в природи вона такою бути не може; а коли такою стається, то причини сього завдити треба лише в лихих примірах з найближчого, отже родинного окруження. Коли дитина зростає серед рідні, де царить згода, послух і взаїмна любов—дитина привикає до усього того і сама стається доброю. Противно—вільні з'усилля не вживуться до цілі, коли в родині царить незгода, ненависть, сварки, а часто-густо навіть і бійки. Коли де хто не хоче встогтись перед злом, там принаймнене в присутности дітей повинен дуже уважати на свої рухи і діла. Молоденький ум у дитини є дуже ніжний, вразливий і для всього незвичайно приступний. Тому треба уважати, щоби сей ум розвивався лишень в доброму напрямі.

Родичі повинні любити своїх дітей, але та любов повинна бути розумна. Дітей хочай їх і не навіть як люблю, не треба пестити, бо в душі пестеної дитини вже з малку розвиваються всілякі пороки і примхи, як: самолюбство, гордість, упертість, гнів, неслуханість і т. р. Такі примхи і привички в пізнійшому віці не так легко, або і зовсім не можна викорінити. Хто досить дитину, сей вимагає готовати її лиху долю. Недармо і пословиця каже, що: "бідна на світі пещена дитина".

Коли хто має більше дітей, повинен їх всіх однаково любити і про всіх них однаковий старунок мати. Коли хто одну дитину любить більше від инших, в такому разі виробляє так у першої як і у других різні злі прикмети як: гнів, зависть (ненависть), однакове докучливости і т. и. В родині, де царить правдива, розумна і взаїмна любов, таке діятись не повинно. Згода в родині—се найбільше добро. Де нема згоди, там нема і щастя. Тому то треба постійно і витревало стремити до сього, щоби між дітьми (але рівночасно і між цілою рідною)—панувала взаїмна любов—правда і взаїмна згідливість.

Родичі повинні уважати на се, щоби діти їх не привикали всілякими гидкими привичками. Взагалі і при всякій нагоді треба доконче самим здержуватись від гидких і двозначних слів та прокльонів. Ніщо не може бути гидкійшого над се, як коли чуємо з дітячих невинних уст погані слова, прокльони, лайку і прокляття. А привичку в молодости так легко діти від сей привички відвчити, коли лишень предстаниме їм цілу гидоту таких слів і вчинків. Одначе і самі родичі не сміють послугуватись гидкими і двозначними висловами, бо навчання без доброго приміру не лише не доведе до бажаної цілі, але знівечить і гласні заходи родичів. Вчім отже дітей приличної мови і чемного поведення так серед рідні, як і серед чужих.

(Дальше буде)

Що Таке Організація?

Дуже часто чуємо: організуйтеся! єднайтеся! Навіть наші темні селяне, що нераз читати й писати не вміють, часто кажуть: "що-ж, коли ми не зорганізовані... треба організуватися". І се балакають тоді, коли кажуться на свою нужду, та коли їх пекнуться, що й вони самі богато вини в своїм лиху. Отже з сього виходить що організація може якось лиху зарадити.

Як-же се сходится? Що се таке ота організація? Яка з сього може користь? Хіба то, що члени організації мають жадний зладати на нещастя?—І про балакається й судиться, в ділі дійсно нічого. І нема не движица. Но запитайте нашого темного селянина, що таке організація, і майже ніхто не дасть вам на се відповіди. Ця кожну справу дивляться люди, але з чого користь. А наші селяне, що нігде не належали до жадної організації й не знають, які бувають в організації користи, не горнуться до неї й не відзиваються сил. А треба знати, що організація йде в парі зі свідомістю. Свідомість горне людей до гурту і де є свідомість там є й організація, а де її нема, то там і організації не питайте. І ще треба сказати:—де є організація—там є і краще життя, де її немає—там люде живуть гірше.

Що-ж се таке організація? Се є згуртовання більше людей, що мають спільну мету і обовязуються йти до неї одними шляхами і добувати її спільними силами.

На чім організація полягає? Сказано вище, що се питання ясне для кожної освіченої людини, і для кожного хто свідомий—розуміє свої інтереси; ясне се для того, хто знає, що йому бракує і як його добиватися,—хто розуміє, що одно голова—розум, а дві більше; знає се і той, хто знає, що одній людині не під силу, то подолає більша кількість, гурт, громада і т. д.; ясне буде й тому, хто розуміє нашу народню поговірку: громада—великий чоловік. Але не так легко зрозуміти се тодішні темній, що не бачить дальше свого носа—людині лінивій, що хотілаб, щоб за неї хтось робив; незрозуміле се рабам, що ждуть панської ласки; не розуміють сього небраки, що все хочуть випросити даром.

Не розуміє організації і наш український народ, бо є темний і не бачить тих користей, які дає організація.

Щоби показати наглядно, що таке організація, подамо кілька прикладів, що-кожний бачить і знає і на яких дуже виразно можна бачити, які користи мають люди з організації.

Найкраща організація в світі яку всі бачуть і бачуть наслідки її величезної праці й користи з неї—се держава. Мільони найрізніших людей творять в державі одно ціле. Всі коряться одному законові, несуть повинности, які на них накладає організація держава, і всі користуються добром, яке така організація дає людині. Держава забезпечує добро всіх разом і кожного з окрема, та всіма засобами улекшує своїм членам-горожанам життя. Держава не дасть зробити кривди ні одному свому членові, де-би він не був. А потім залізниця, без якої тепер не можна ніяк обійтись, освіта, торговля з цілим світом, почта, телеграф, суспільна опіка, розвиток культури—все се або дає сама держава, або домагає своїм членам в їх праці. Коли кожна людина хотіла-би жити своїм ладом, хіба можна-би мати ті всі вигоди, які має тепер людство? Ні! Бо на світі тепер дуже богато людей, а не кожна країна може вповні задоволити потреби свого населення. А щоби користати з благ цілого світу і розвитку культури то треба організації. І такими організаціями в світі тепер є держави.

Але й у державі живуть не всі однаково; одні працюють більше, а користають з добра держави менше, а другі навпаки—працюють менше, а користи мають більше. Чого-ж се так? Приглянемося тому ближе то побачимо: більші користи мають ті, що краще зорганізовані, а менші—ті, що не мають жадної організації, або дуже слабо зорганізовані. Пани, поміщики, фабриканти мають в своїх руках майже всі організації-держави, бо вони всюди найкраще зорганізовані. Колись давно ніхто й голосу не мав і з бідним народом вони робили що хотіли, навіть продавали;—просто поступали з людьми так, як тепер поступає господар зі своєю худобою, а то ще й гірше. В міру того, як зростала свідомість в народних масах, то вони виступали що раз більш організовано й добували собі що раз більше прав. І тепер вже є держави, в яких весь народ користає зі всіх благ, які забезпечує йому держава, але є ще й такі, і їх далеко більше, де бідний народ стогне в ярмі панів. Та й тут одно треба сказати. Кажуть—добро в державі залежить від устрою, тоб-то, чи в державі є цар, чи король, чи президент, чи керують державою народні ради. Се правда, бо коли править державою весь народ, то звичайно, що йому буде краще жити ніж коли-би правив народом один чоловік чи якась група, що дбалаб все таки більше про свої інтереси. Але ще більше залежить се від свідомости й організованости людей, що належать є до якоїсь держави. Прим. в Англії король, а в Польщі президент, а де і кому краще живеться? А далі на схід, у нас на Україні, радянський устрій, тоб-то сам нарід ніби керує державою. А погляньте, скільки там полилось крові, скільки людей загинуло ні за що ні про що. І чого се так? Бо нарід несвідомий і неорганізований і через те його дурниці губить сам себе.

Гр. Га.

Ухо і Його Недуги

Людське ухо—через те вже, що воно находиться у такій важній частині людського тіла, як голова, а далі через вагу завдання, яке йому приходиться сповняти належить до найскладніших і найважніших органів людського тіла. Як орган слуху воно в великій мірі допомагає людям порозумітись між собою, остерігає перед небезпекою та робить можливим орієнтування ся там, де ні зір ні дотик не вистарчають. Тому важно, щоб кождий чоловік точно знав, як ухо виглядає, як воно працює та що йому може шкодити, або якось необережністю не пошкодити його та не позбавити себе такого важного змислу.

Ухо складаєся з трох частин—зовнішної, середньої і внутрішної. Зовнішня—се та частина, яку ми бачимо: вона має вигляд заокругленої лійки утвореної з хрястки і зі шкіри. Від сеї лійки веде прохід до середньої частини уха. У тім проході находяться так звані воскові залози, які виділюють зі себе жовтий товщ, яким змащені стінки проводу. Він закінчується тонкою оболонкою, яка його зовсім закриває а яку називають барабанчиком. Поза нею вже находиться згадане "середнє ухо". Воно має вигляд круглої ямочки, гиквальбованої у кости і є получене тонесенькою цівкою так званою трубкою Евстахія з устною ямою. Вона є на те, щоб воздух однаково давив і вдаряв на барабанчик з обох боків і щоб надто сильний звук, який проходибо лиш з одного боку не роздавив та не продер сеї ніжної болонки. На другому кінці згаданої ямки, яку називаємо середним ухом, напротів барабанчика, находятся два віконця. Одно з них замкане тонесенькою болонкою, а між другим, а барабанчиком находятся три кісточки: зараз до барабанчика прилягає так званий молоточок, який своїм другим кінцем опирається на кісточку, яку називають ковальцем. Се послідне налягає на так зване стремінце, яке в свою чергу дальшою своєю частиною затикає згадане віконце у середньому усі. Вільний простір у ньому через згадану цівку Евстахія наповнений воздухом. Третя частина, "внутрішнє ухо"—яке находиться за стремінцем а властиво за затканим ним віконцем виглядає як скручена шкаралупа зі слимака. На її стіні находиться ще три дугові цівки, які стоять до себе прямовисно і які називаються лабіринтом, себто блудним ходником. Та третя частина заповнена вже не воздухом, а гладистим плином у який входять і у якому плавають тоненькі волосини та волокна—закінчення слухового нерву, себто нерву, яким до мозгу доходять звуки.

Коли теперь щось видасть звук, то се значить, що воздух дістав вправлений у дрожання. Се дрожання доходить до нашого уха та йдучи гали до лиця, та з одного боку вдаряє у барабанчик в з другого устами та носом дістається до трубки Евстахія і нею проходить прямо до середнього уха. Від того дрожання воздуха вдрігається і барабанчик та передає се тремтіння молоточком на ковальце к аж до стремінця у внутрішнє ухо. Тут від нього дрожить сей плин, який се внутрішнє ухо наповнене і з ним разом згадані волосинки-кінчики слухового нерву. Тим нервом звук дістається до мозгу і ми тоді знаємо, що чуємо його.

Як з сего опису видно то орган слуху—ухо дуже складний і дуже легко якоюсь необережністю йому пошкодити або викликати його недугу.

Найчастійше вражується ухо на недуги та недомагання через занедбування слабостей з то й чистоти носа. Іменно правильна праця уха у великій мірі залежить від того, чи до його середної частини доходить правильно і свобідно чистий воздух, чи ні. А то знова залежить від того, чи трубка Евстахія, яка саме веде від середнього уха до того місця де носовий прохід сходиться з устною ямою, правильно працює і чи вона не затикана нечистотою з носа, або не ослаблена чи напухла наслідком катару, запалення чи иншої недуги носового проводу. Коли-ж воно так, тоді давлення воздуха зовні не вирівнюється давленням в середнім і барабанчик напружається і легко запалюється. Тим прямо з носового проводу внедбане запалення або сильний катар може заходити і середне ухо і викликати у ньому запалення. Часто знова при надто сильнім поcовалню носа кілька крапель води може війти у трубку Евстахія а звідти до уха і дуже часто викликати, як вже не запалення, то принайменше хвилевий біль уха.

З инших недомагань, часто повторяється дзвонення в усі, надійний гнилий так званий шум, та болі у усі. Причини тих недомагань різні. Може се бути простуда сеї частини голови, де находиться ухо, може се бути ревматичний біль, або кровне непорядки, або якась зовнішна причина, як удар, запалення згаданої цівки, вода або нечистота може його викликати. Дзвонення в усі викликує звичайне затикання будьто зовнішнього проводу нечистотою, якимсь нарощом або надійною кількістю прибираючогося воску, будьто згадане веде внутрішне пошкодження цівки Евстахія. Надібраний запалення вовчини може бути наслідком пошкодження зовнішнього проводу якимсь вкраблинам або ударом, або нечистоти чи шпрофулів. На всякий случай точно очеркнути причину кождої недуги уха може лише спеціаліст-лікар. Усі "догадування" причин та спроби лічити недугу "домашніми" середниками не то що не помогуть, але майже все погіршують справу і пошкоджують ще далі сей ніжний орган. Тому навіть у таких случаях, як приміром, коли в ухо залізе якась комаха, краще підождати, аж прийде лікар і її відтіля добуде, чим самому шпортати різними шпильками та кілочками у тім ніжнім органі. А боятися, що за сей час, поки лікар прийде, комаха покусає ухо та "прогризе" барабанчик нема чого. Комаха тої величини, яка зможе пролізти через отвір певно застрягне у вовчині і згине, заки зможе дістатися до барабанчика. Що найліпше то вбога влити в ухо чистої оливи і пробувати, щоб комаха разом з нею виплила.

У случаях, коли з уха "тече", себто коли там витворюється надто богато вовчини слід теж порадитись лікаря. Сама вовчина призначена природою на те, щоб охороняти різні стінки ушного проводу і барабанчик та не допустити до нього всякої нечистоти і води. І тому неправильно поступають ті матері, які стараються посувати чистоту уха до тої степені, що як найточнійше вичищують його з усеї вовчини та видовбують її навіть з дрючком. Саме така "чистота" може викликати подразнення воскових желез і надмірний її гнилея. Слід усувати лише те, що появиться на вовні уха.

Зовнішну частину уха, та яка поміщена на зверх голови слід теж держати чисто а у холодну пору року зберігати перед відмороженням. В сильнійші морози треба ухо охороняти та прикривати, тому що зовнішне відмороження може деколи мати погані наслідки і для правильної праці слуху.

Землетрясення та Його Причини

Нещастя, яке сего року навістило Японію та знищило, крім великого числа дрібних осель, дві найбільші японські міста—столицю Токіо та головну пристань—Йокогаму, знова заставило людей призадуматись на тим страшним явищем і його причинами. У часописях появились сотки рецензій з поясненнями та догадками, звідкіля беруться землетруси та чи і на скільки можна їх предвидіти. Пригадують попередні великі катастрофи того рода, описують обставини, серед яких вони показались, числять де, в якій околиці було найбільше землетрясень та точно подають число не лиш таких сильних ударів, які люде відчули, але й незамітних для чоловіка, таких які занотовано лиш при помочи дуже ніжних апаратів, так званих сейсмографів.

Професор каліфорнійського університету Ендрю С. Лоусон каже,

(Докінчення на стороні 4-ій.)

ПОЗІР

Чи ви знаєте, що ми висилаємо **АКТУАЛЬНІ ДОЛЯРИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ до СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ** несплачуванні місцевопочтою або банком? Також пересилаємо гроші до Польщі, Галичини, Латвії, Підкарпатської України і до всіх частий світа,— листовно, або в разі потреби телеграфічно. Коли будете посилати гроші до дому, а хочете добрих рат, найліпшої услуги і найліпшої точности так удавайтесь до:

CANADIAN NATIONAL EXPRESS Co.

Напроти МекДоналд Готелю.

ЗЕМЛЕТРЯСЕННЯ ТА ЙОГО ПРИЧИНИ

(Продовження зі сторони 3-тої)

що землетрясення переважно навіщають околиці положені на побережу моря і то там, де недалеко від берега находятся значні глибини. Він вказує, що саме біля Алеутських островів на Аласці, недалеко Чіле в полудневій Америці, коло Джамейки, коло Филипінських островів находяться дуже глибокі місця у океані і саме ті околиці навіщують часто землетрясення. А теж з того боку Японії, з якого положені Токіо і Йокагама находиться величезна глибина, так звана Тускарова, яка виносить більше, чим 26,000 стіп. І по думці професора Логсона се послідне землетрясення мало свою причину у тому, що під давленням тої величезної, на 26,000 стіп високої маси води морське дно згладно його частина перестунулась чи подалась в низ, що й відбилося потрясенням не лиш самого дна, але теж і берегів.

Як ще одну причину землетрясень подають, що земля змінюється і через те її поверхня корчиться. Коли се корчення стане таке сильне, що земська кора не може вже подаватися, тоді вона у деяких місцях заломлюється, що й ми відчуваємо як землетрясення. Точні розсліди, які з часу землетрясення в Сан Франціско ведуться у Каліфорнії виказують, що там те корчення доносить около три стопи на десять літ, се значить, що так скоро чи пізніше прийде до землетрясення. Та коли се станеться, се годі точно наперед означити. Землетрясення можуть викликати теж переміни в нутрі землі, а то так, що там десь в глибині витворюються величезні печери, які під якимсь впливом часом валяться і заставляють поверхню землі дрожати. Та тих причин, які викликують чи то корчення землі чи то повставання і розвал таких печер, ми точно не знаємо. Вони відбуваються далеко у глибині землі, на сотні миль від нашої, в тимчасом люди успіли пронишити і просліджати всього мало що більше, як на милю і тайни земного нутра відгадують лиш з того, що діється на поверхні.

Про землетрясення в старовину у нас мало вісток. Раз тому, що давнійше люди не знали писання і коли на тих місцях, де воно случилось, або десь близько не було "письменних", то й вістки про нього не подав ніхто, а по друге, що земля не була так густо заселена, і хоч земля і потряслась, то позаписували сї тд того нусті добре, а не, як тепер міліонові міста.

Найбільше землетрясення в старовину, яке, коли вірити історикам, дорівнує найже теперішньому нещастю Японії случилося по рождестві Христа у 526-ім році у Сирії, біля Палестини. Тоді наслідком землетрусу знищилось пімвіліонове місто та околичні місцевости, при чому мали згинути понад 200,000 людей. При тім, неткбо як тепер в Японії богато шкоди спричинили пожари.

Друге що до числа жертв, записане в історії землетрясення, се те, яке в 1908-ім році навистило італійські міста над проливом, який відділює Італію від острова Сицилії, головно Мессину. При тім втратило життя понад 75,000 людей. Від 50 до 60 тисяч людей згинуло в часі землетрясення, яке знищило в 1755-ім році столицю Португалії Лісбону, при якому богато знищення зробили морські филі, які наслідком потрясення піднялися з моря і залляли місто. В Злучених Державах звісне землетрясення в Сан Франціско в 1906-ім році забрало всего 700 жертв в людях, та за те знищило майно на 200 міліонів долярів. В середущій Америці землетрясення повтаряються дуже часто. Гватемало, столицю республики того самого імени навістило за час побуту там білих людей землетрясення більше, чим шість разів, послідне в 1917-ім році, те саме Сан Сальвадор та Картаго, столицю Коста Ріка. Всїм ще в памяти землетрясення, яке знищило столицю Чіле Валпараїзо, а яке, від 1730 року було матим в ряду сильних землетрусом. З інших землетрясень в Америці ще замітне те, яке у 1692-ім році зниищло пристань Порт Ройял на Джамейці. Було се у часі, коли по морях крузували пірати, себто морські розбійники. Вони часто причалювали до сего порту, де пропивали свою добичу і зробили з того міста славне на весь світ розпустне місцевість. І коли землетрясення затопило знич-

ну частину тої пристані, забобонні люди бачили у тому божу кару подібну, як та, яка постигла Содому і Гомору.

Бажають Переселитись в Канаду

На днях отримала Українська Фірма "Dominion Colonization Co." листа з далекої Сибіри від темошних Українців, які бажають поселитися в Канаді й з огляду на те, що він буде інтересний для наших читачів, містимо його нижче. Поки самий навір переселення Українців в Сибір, той лист видає один більше промінь світла на ті обставини, які тепер панують в "свобідній" Росії.—Ред. "Н. П."

ШАНОВНІ ПАНОВЕ!

Обставини життя в межах Манджурії примусово згуртували в місті Харбіні, та в волості відчужених китайсько-східної ж. д. велику кількість українського населення як з самої України, також особисто з меж Далекого Сходу (Амурщини, Приморщини та Забайкальщини). Залежені в часі з 1917 по 1922 рік українські обєднання знищені, цілі закрпатованні. Відношення до національного діла, та боротьба за Відродження України з боку большевиків без сумніву вороже. Життя тут в Харбіні Українців дуже тяжке і мало надії на поліпшення, а велика кількість Українців вона і хоче своєю власною працею і вдастів донатитися поліпшення свого життя, та в обставинах сучасного життя в межах Манджурії вони осягнути сього не можуть і марно тратять свої сили.

Маючи на увазі, що в Канаді живе значне число Українців, і що по кліматичних обставинах найадійсного життя Українці з Далекого Сходу являються добрим і здатним/колонізаційним елементом,— Істнуючий в Харбіні Виконавчий Комітет Української Іміграційної Громади в межах Манджурії має честь звернутись до Вас, Шановні Панове, з проханням що одного таки піти на зустріч в здійсненню побажань Українського Імігранства,—бажаючих переселитися в Канаду, занятися там сільським господарством і працюючи поруч з українцями Канади знайти там собі можливість, прикладаючи свої сили і працю, зберегти своїх дітей, свою родину і самих себе і бути корисними для тої країни, де вони знай дуть захист свого життя від своїх ворогів.

На основі отодрошення в часописі "Український Голос", комітет має честь запитати Вас:—Чи можуть розчитувати Українці істнуючі в Харбіні одержати від Вас допомогу для переселенніся в Канаду для занятися там сільським господарством і в якій кількости (бажаючих є велика кількість)? Чи можуть вони одержати від Вас, як позичку, кошту на подорож на пароплаві в рахунок позички при удержанню участки для сільського господарства? На яку простір земельну, на якій ціні, в якому місці Канади, і в вичисленим на кільки років,—можуть розчитувати переселенці (копиш сїм)?

Маючи на увазі, що переважна кількість Українських Імігрантів не має матеріяльних, грошевих засобів,—а хоче і може своєю працею повернути розходи на переселення і одержання земельної частки,—комітет просить Вас, Шановні Панове, піти на зустріч страдаючим братам і помогти їм вийти з тяжкого становища, в якому вони опинилися в сї тяжкі для України часи.

Члени Комітету:

В. П. Довченко, бувший голова Манджурської Громади.

Р. Р. Варпзовіч, бувш. Голова Амурської Укр. обласної Ради.

Микола Горненко Козловський представник еміграції з Росії в межах Манджурії.

Харбін 15-го серпня, 1923.

ПОДЯКА

Біле, 9-го вересня, 1923.

Хвалимо Добродіїв!"

У відповідь на ваше письмо вихідної дирекції Т-ва Домініон Колонізейшин Ко. в Едмонтоні Альберта, з дня 20 липня, 1923, повідомляю, що Ваші гроші мій мужим Николаєм Береженем у Вашім банку квоту 750,000 Мрак в одержали 20-го серпня, 1923, за що складаю щиру подяку на посередництво.

Остаюсь з поважанням
Явдоха Березень.

ДЕ Є?

Хтоби знав де находиться Гарій Робенсон, літ 25, який попередно перебував в Манітобі, звольть донести до:

Edmonton Board of Public Welfare,
630 Civic Block
Edmonton, Alberta.

ЗА ДЛЯ НАЙНОВІШИХ ВІСТИЙ

Читайте і передплачуйте

Народну Волю

яка виходить три рази в тиждень, в Скрентон, Па.

Передплата до Канади:
На рік 5 д., на пів року 3 д.

Адрес:

Narodna Wola
524 OLIVE BLDG.
SCRANTON, PA. U. S. A.

Читайте і передплачуйте

Українську Громаду

український двотижневник,
орган Оборони України
виходить в Ню Йорку, в кожду другу суботу

Передплата на рік $1.25, на пів року 75 центів.

Адресуйте:

Ukrainska Hromada
120 SECOND AVENUE
NEW YORK, N. Y.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

на всені пароплавні лінії до і з всіх частий світа.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИН ЄВРОПИ

Приходіть або пишіть по інформації до:

H. M. ХИНИНУТ, АГЕНТ, C.N.R.
OXFORMAN, ALBERTA

ПОТРЕБУЮ 400 РОБІТНИКІВ

до газових фос і сурів в місті Едмонтоні. Роботу можна дістати сейчас і по жнивах. Робота буде тривала до Різдва. Зголошуватись безпосередно до мене або до мого солісітора, українського правника в. Ф. Шкварка 9517—102a Ave. Edmonton, Alta.

Гнат Кокура
10162—92nd Str.
Edmonton, Alta.

Др. ІВАН ОРОБКО

Лікар, Хірург-Оператор
Спеціаліст від жіночих слабостий
205 Moser-Ryder Bldg.
EDMONTON ALTA

ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЄ В СМОКІ ЛЕЙК

Виконує фотографії по знижений ціні і виконує аматорські знимки дуже скоро й добре.

П. ВОЙЦЕНКО, управитель.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "НАШ ПОСТУП"

Не кождий знає...

Всі знають, що треба кождому убрання, але не всі знають, що ми робимо убрання найновіших фасонів, з доброї матерії і по таких умірковиних цінах, що

Ви будете вповні вдоволені з нашої роботи

Приймаємо замовлення з провінції і виконуємо роботу на час.

THE EXPERT TAILORS
9606 Jasper Ave. (Gibson Block) Edmonton, Alta.
Д. ПРОНЮК, Власитель.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ

ПРОДАЄМО шифкарти по найтаншій ціні
СПРОВАДЖУЄМО Родину до Канади.
ПОСИЛАЄМО Гроші до Краю і виплачуємо в долярах.
ВИРОБЛЯЄМО Кресні контракти і повновласти.
ВИДАЄМО пашпорти.
ВИПЛАЧУЄМО гроші тих, що були в нашої підчас війни.

Заснована з добрим знанням і довгалітньою практикою, щоби дати услугу вамї Вам трeба. Спробуйте, а будете вдоволені. Зайдіть або напишіть до:

Коли бажаєте забрати родину до Канади, або післати гроші, так памятайте, що наша єдинка Канцелярія, послужить Вам чесно в Вашій потребі і Ви будете вповні вдоволені.

DOMINION COLONIZATION CO. 10330 101st STREET EDMONTON, ALTA.

Прикрашуйте свої хати гарними образами!

ЧУДОВИЙ КОЛЬОРОВИЙ ОБРАЗ:
ТРИ ГУЦУЛКИ І ГУЦУЛ НА ТЛІ КАРПАТСЬКОГО КРАЄВИДА.

КРІМ ТОГО:
ХЛІБОРОБ ЗА ПЛУГОМ (ФАРМЕР!)
РОБОТА В КУЗЬНИ
ПИЛЬНА ЧИТАЧКА

Всі ті чотири прекрасні образи з додатком інтересної книжки дістане той, що пришле лише одного доляра на адресу:

K. Leszczynskyj
Wien XVIII Martinstrasse 13.
EUROPE, AUSTRIA

ПАМЯТАЙТЕ ЩО

КАНАДИЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ, ВИКОНУЄ ЯК В МОВАХ УКРАЇНСЬКІЙ ТАК АНГЛІЙСЬКІЙ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ, ПОЧАВШИ ВІД МАЛОЇ ВІЗИТІВКИ ДО НАЙБІЛЬШИХ ОГОЛОШЕНЬ

СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ

Листові папері
Коверти
Візитівки
Товариські Статути
Членські Грамоти
Книжки
Циркулярі
Оголошення
Запрошення весільні

УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ, СЕКРЕТАРІ ШКІЛЬНІ І МУНІЦИПАЛЬНІ!

Канадійсько-Українська Друкарня виконує всякі потрібні друки як: "Assessment Notic", "Taxe-Notic" і т. п. друки потрібні секретарам.

ЗАМОВЛЕННЯ З ПРОВІНЦІЇ ВИКОНУЄМО СКОРО І ТОЧНО

The Canadian Ukrainian Printing Co.
10336—96TH STREET EDMONTON, ALTA.

Др. Буланжи

СПЕЦІЯЛІСТ І ХІРУРГ І ЖІНСЬКИХ СЛАБОСТИХ

Лабораторія заосмотрена „ІКС-РЕЙ" машиною.

Практикант паризьких шпиталів
Лічить мушеські полові хороби

Телефон 2009

10011 Jasper Ave. Edmonton.

УКРАЇНСЬКА ВЗОРОВА АПТЕКА
В ЕДМОНТОНІ

N. HARDIN B.Sc in Pharmacy
PHARMACEUTICAL & DISPENSING CHEMIST

ЧИСТОТА АКУРАТНІСТЬ ОБСЛУГА

ЧИСТІСТЬ Наш аптекар є самий специаліст в бизнесі, маючий 2 роки надзвичайної практики аптекарської. Всякі ліки є тестовані задля чистоти перед диспенсуванням.

АКУРАТНІСТЬ Ми звертаємо велику увагу на акуратність в виробліванню лікарств і виповнюємо рецепти точно як прописано лікарем.

ОБСЛУГА Ми доставляємо замовлення до всіх частий міста з замовленням з вольним висилаємо відворотною почтою.

Ми раді послужити Вам у всяких потребах

Приходіть або пишіть в вашій мові на адрес:

Standard Pharmacy Ltd.
10041 Jasper Ave. : : EDMONTON, ALBERTA
напроти BANK of TORONTO PHONE 1941

Наш Поступ

NASH POSTUP—OUR PROGRESS

Просьвітно-економічна Часопись для Українського Народа в Альберті.

ЧИСЛО 20. РІК I. ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА, 23-го ЖОВТНЯ, 1923. EDMONTON, ALBERTA, OCTOBER 23rd, 1923. VOL. I. No. 20.

Польща знова Послугуєсь Наглими Судами Розстрілюючи Українських Селян в Галичині

Золочів, 21. вересня.—(Почтою).—Вчора перед польським наглим судом в Золочеві скінчилася розправа проти кільканадцяти українських селян, обвинених о підпали польських фільварків і стирт в Красній, Сновичах і Манаїві Зборівського повіту в Галичині.

Засуджені на смерть згинуло відвагою

Смертельний присуд винесено проти Івана Сеньківа, літ 26, Михайла Юрова, літ 27 і Олександра Павлишина, літ 29. Оборона одвадисалася до президента Войцеховського з просьбою о помилування. Президент відкинув просьбу. Того самого дня, о годині 3. по полудни вирок виконано на подвірю Золочівської тюрми.

Засуджені вмерли відважно на місце страчення і не позволили щоби стріляно до них із завязаними очима.

11 обжалованих засуджено на тюрму від 5—20 літ

Решта обжалованих в числі одинайцять засуджено на довголітню тюрму як слідує:

Микола Фецук, двайцять літ, Юстин Андрушків і Василь Палко 15 літ, Михайло Ярош, Іван Дида, Григорій Огородник, Андрій Будник, Микола Польовий і Микола Качоровський по 10 літ, Андрій Савицький вісім літ і Володимир Дідик пять літ.

Проти наймолодшого обжалованого Стефана Вовка зарядженно окремо слідство і його має судити суд присяглих.

Судили і не дали боронитись

Розправа тревала три дні. Нарід опирається на кінцевих сумнівних доказах від обжалуваних в часі слідства. В характері свідків переслухано таких трох власників спалених дворів і їх форналів. На внесення і протести оборони, польський наглий суд не звертав уваги.

Жінку Побив Смертельно Сам Повісився

Минувшої неділі, 14 с.м. страшного акту допустився Йосиф Колодійчук 70-літний старушок в околиці Гейт, 18 миль на полудне від Вегревіль, Алта. Напившися "мунсайну" який очевидно вкрав його, старий Колодійчук почав з жінкою сварку, яка закінчилася тим, що він повалічи її смертельно совкром з сам зійшов до стодоли на обійстє хати і повісився.

Жінка числить 63 роки. В заневено до вегревілського шпиталю, але лікарі кажуть що вона не вийде.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОБУДУЄ В ЕДМОНТОНІ ЕЛЕВЕЙТОР

З Отави доносять, що правительство домініяльне робить заходи щоби в недалекій будучности приступити до будови в Едмонтоні горнерскього елевейтору, який буде коштувати один міліон долярів. Елевейтор буде будуватись нало сіверських рідів на Кліддер, північній части Едмонтону.

Небуває Убійство Сьвященика в Церкві

В понеділок, 8-го с.м. телеграми рознесли вістку, що в Чікаго Злучених Державах в неділю 7-го жовтня в гр. католицькій церкві забито місцевого священника, Ю. Степонка, тайно застрілила вона, церква була битком набита вірними.

Убійства допустилась пані Кікіля Струтинська жінка українського трета, священника о. Николи Струтинського, яка є рідною сестрою Мирослава Січинського.

Пані Струтинська приїхала до Чікаго з Рейні, Па., щоби вирівнати віт на Степонкови за те, що він мав звертатися її мужа, закидаючи, що коли о. Струтинський був свого часу на чікагоській парохії, нав намирувати парафіяльні гроші.

Вона удала, що йде до сповіді і вона приступила до сповідальниці вистрілила 5 разів з револьвера ранивши о. Степонка смертельно, який й вмер в амбулянсі в дорозі до шпиталю.

П-ні Струтинську арештовано.

Як честна кора п-ні Струтинську, що в обороні чести свого мужа вилоxила руку на Степонка в місто потягнути його перед суд за оскорбления, годі продовжити, але але пояснений мені без справ зачинани в Америці не або вону споночно, бо мабуть ще не трафилось таке, аби в церкві убито священника і то вночиною.

ТОВПА В ЧІКАГО ГРОЗИЛА ПАНІ СТРУТИНСЬКІЙ

В дерзкі до потребною до лежить тіло о. В. Степонка повно розіздених парохіян греко-католицької церкви старалася напасти на пані Струтинську, яку привезено туди, щоби провірити справу убійства. На домагання пані Струтинської прислано туди відділ поліції, який розігнав розізлену товпу парохіян.

Пані Струтинській сказано, що її буде судити лава присяглих, але на що ся містна не пробила найвільнішого врахіння. Вона заявила, що нею керувала лиш незвична сила, яка її переслідувала аж доки не виконала замиру на житте о. В. Степонка, якого вона уважала ворогом свого чоловіка. Вона жалує, що застрілила його в церкві. Вона каже, що плянувала убити Степонка в суботу, але щось її вдержало від свого вчинку.

В мешканні готели найдено непідписаний лист, який пані Струтинська написала в лишила, як вибралася до церкви в надію рано. В нім описується характер покійного о. Степонка, що він був обманець і лицемір, якого годі собі уявити. "Я вбила його від керво Провидіння для добра усього людства, говорила пані Струтинська.

Він ужинав усіх способів, щоби осягнути скинення і довіря людий написала в листі пані Струтинська. Він умів проповідати до людий солодкими словами, а вдічне проповіди то умів привести людий до кінця, що деякі діточна пішли до дому божевільних через його релігійні проповіди.

До мужчин о. Степонк все відносився дражливо і в зогляд вірсторогти людий, які мали в ньом до діла.

о. В. Степонк мав посуджувати мужа пані Струтинської о. М. Струтинського що вібрате від прихожі собі зібрані на церкву в Чікаго гроші і все відмоняв проти нього пароxіян. В очах він хоббив здавати признаня, але нею оче то все обурювала мене й мого мужа. Він обдравив церкву, а перед людьми говорив, що то мій чоловік се робить. І я за се його застрілила, щоби спасти перед ним парохію, сказала пані Струтинська".

Ілюстрація представляє священника о. Степонка з його жоною і дітьми, якого застрілила пані Кікіля Струтинська, 7-го жовтня в церкві св. о. Николая в Чікаго. В долині на фотографії пані Струтинська.

Большевики Святат тьсн До Буржуазної Франції

З Парижа доносять, що там прибув М. Шайнмен, президент російського державного банку, який як про се доносить антверпська часопись "Найтуне" має уповажнене від совітського уряду переговорювати з французькими банками і правительством важні точки найбутньої угоди між Францією і Росією.

Московське правительство заявляє, що воно годиться признати всі царські довги (передвоєнні) які воно прообіцює сплатити де десять років, а за те вимагає, щоби Франція признала совітську Росію, й дала її кредит.

На случай навязання з Францією дипльоматичних розлицій, Росія годиться заперестати піддержування комуністичної пропаганди в Франції, а також прихирнути на Ради Франції добра які вона знаціоналізувала, та дати французьким капіталістам широкі концесії на експлуатування російських природних богатств і промислу.

ГВІТ ПУЛ ЗАЧНЕ БРАТИ ПШЕНИЦЮ СЕГО ТИЖНЯ

Члени комітету альбертійського Гвіт Пулу, які від довшого часу робили старання щоби вивдати в канадійських банках гроші на фінансовання Гвіт Пулу, повернули минувшого тижня з Вінніпегу до Кельгари, де через кілька днів відбували конференцію з прочими директорами Гвіт Пулу і як доносить депеша з Кельгар, конференція нашла рішенє, що Гвіт Пул зачне брати пшеницю сего тижня.

Близше про ті справи Дирекція повідомить всіх членів Гвіт Пулу листовно.

ГРЕЦЬКІ МІНІСТРИ ПОДАЛИСЯ ДО РЕЗИГНАЦІЇ

Лондон.—Телеграма центральної повідомляючої агенції з Атин доносить, що чотири міністри грецького правительства подалися до резиґнації. З уряду виступили міністри: просвіти, судівництва, внутрішних справ і війни.

Щоби Ви могли голосувати 5-го новембра, мусите зареґіструватись на виборчу лісту до 27-го жовтня

ЛОЙД ДЖОРДЖ ПОДОРОЖУЄ ПО АМЕРИЦІ

Лойд Джорж бувший премієр Великої Британії, який прибув до Канади 6 с.м. відвідавши Монтреаль, Отаву, Торонто, Ніагара Фолс і Вінніпег, виїхав в Злучені Держави, де буде мати ряд масових віч у більших містах.

Місія Лойда Джорджа є переконати американський нарід, що Америка повинна вмішатись в европейське безладдя яке веде до нової війни і запобігти новій воєнній пожежі в час.

Доглядьте, щоби Ваше власні ймена й дітий управнених до голосування імена були зареґістровані на виборчій лісті до 27-го жовтня

Французи Добилися Свого; Розривають Німеччину

СЕПАРАТИСТИ В НАДРЕНСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ ПОПИРАНІ ФРАНЦУСЬКИМИ ГРІШМИ ПРОГОЛОСИЛИ ОСІБНУ РЕПУБЛИКУ

ПАРИЖ, 22-го жовтня.—Нині рано наспіла депеша з Ех-Ля-Шапель, яка доносить, що сепаратисти в надренській Провінції проголосили незалежну від Німеччини републику з тих німецьких земель, які лежать над рікою Рейном і граничать з Францією. В склад сеї републики входять округи зі слідуючими містами: Кобленц, Майнс, Ісбаден, Мюнхен, Мінхен, Гладбах, Крефелд, Верцелен, до сеї републики причучені рівнож ті німецькі землі, які находяться під окупацією бельгійських військ.

Переворот, як доносить депеша, відбувся без пролиття крови. Сепаратисти заняли всі публичні будинки в згаданих містах і сейчас вивісили свої републиканські зелено-біло-червоні прапори.

Провідниками сепаратистів є Леон Деверс і Др. Гульгард, які заявили, що в склад нової републики мають входити всі ті землі, які тепер є під військовою окупацією Французів і Бельгійців. Вони сподіються прилучити до нової републики ті округи, які тепер є під військовою контролею Англійців. Леон Деверс проголосив, що німецькі гроші мають бути усунені з обігу на сій території і в протягу кількох днів буде заведена нова валюта "Рейнський франк", який буде рівновартний з французьким франком. Нові гроші будуть друковані в Брукселі або Парижі.

Льойд Джордж каже, що сепаратистичний рух в Надренії попирали Французи грішми.

ЛУИСВІЛЬ, Кн., 22-го жовтня.—Коли показано Льойд Джорджеви депешу про переворот в Надренії, він заявив, що ся ціла наймеханного сумління, що весь сепаратистичний рух в Надренії є попираний французькими грішми з тій ціли, щоби ослабити і тим самим ослабити Німеччину,—як се був пробив сто літ тому назад Наполеон. Помимо сего однак сказав Льойд Джордж, отсі заходи французів і розбиття Німеччини зовсім уневможливить Аліянтам отримати від розбитої Німеччини воєнні відшкодування.

Як відомо, Французи хоч і при помочи Аліянтів побили Німців, все таки є у вічнім страху перед Німеччиною, боячися німецької пімсти. Тому отже Французи стараються всіма способами ослабити Німеччину на як найдовший час так аби вона не могла прости знова в силу.

ДО ЧЛЕНІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ ІНСТИТУТУ ім. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в ЕДМОНТОНІ

Отсим подаєсь до відома членам і прихильникам повисше згаданого Інститута, що **Річні Збори** Інститута ім. Мих. Грушевського відбудуться в днях **10-го і 11-го листопада**, в залі при Інституті, в програмою після 33-тої точки статута.

Збори зачнуться 10-го листопада (то є в суботу вечер точно о 8-ій годині), з сеї причини, щоби важніщі точки переороводити згаданого вечера.

Справи дуже важні і пекучі до полагодження, отже тим самим присутність кождого члена дуже пожадана. Коли кождий член давав коли-небудь яку лепту та чується членом згаданої Інституції, отже обовязково повинен явитись, бодай раз на рік, довідатись до даних і на що даних. Тут власно найлучша нагода переконатись, що кому не ясно розпитатись, щоби потім не говорити несотворені річі, що як вже перше між нашими людьми та товариствами бувало, се не один казав. Най ніхто не говорить: от вони собі там кількох порадяться так як хочуть так і зроблять.

Так воно не є. Тут власне головний заряд в Едмонтоні, як що року так і тепер постановив скликати річні збори всіх членів, щоби порадитись всі разом, чи досі заряд сповнив совістно йому назначену роботу і осудити її а так само вибрати новий заряд і що більшість ухвалить то остане в силі.

Більше членів прийде на збори, більше принесуть добрих думок, більше можливо щось путнього зробити.

Дальше головний заряд Інститута в Едмонтоні вірить, що і дирекційна рада не вольній доложить всіх сил, щоби якнайбільше число членів і прихильників прибуло на збори, та стали новими членами Українського Інститута ім. Мих. Грушевського в Едмонтоні.

Не досить того щоби одиниці журилися Інституцією. На одиницях вінамі не удержиться, хиба якийсь короткий час, але потрібно громади, а коли свідома громада, то таку Інституцію легко удержати, котрої нам Українцям конечно потрібно.

Кождий український учитель повинен явитись на збори, заряд умисно вибрав ті дні, щоби дати нагоду прибути і стати членом Інститута і других заохотити до так важного нашого національного діла.

Священники і всі учителі голосіть та заохочуйте всіх, котрий лише бажає стати членом, помочи Інститутові морально чи матеріяльно.

На сих річних зборах буде говорити, бувший ученик бурси а тепер наш лікар Др. Яксміцак, та наші перші українські адвокати ч Альберті Ст. Савула і І. Басараб, котрі дадуть поучечі промови і добрі поради, що не оден будучи присутними може дечо богато із сего скористати.

Най не стримує нікого знадка переполоха, та не забути але прийти.

Всі разом і всі вперед.

За Заряд Інститута,
(Оттл.) А. ВАТИК, сек. рек.